Cristina Vila: 'Cal transformar l'educació des del bressol, el sexisme comença aquí'

Sociòloga i especialitzada en estudis de gènere oferirà activitats a Figueres i a Llançà dins els actes del dia de la dona

Cristina Vila està especialitzada en estudis de gènere

Cristina Vila és sociòloga i està especialitzada en estudis de gènere. Vila impulsa projectes de coeducació amb infants i adolescents, per prevenir el sexisme i la violència de gènere. En la primera infància, es creen els primers estereotips de gènere, que després es traslladen a l´adolescència, potenciats.. Aquesta setmana realitza diferents activitats de conscienciació a la comarca coincidint amb el Dia Internacional de la Dona Treballadora. Aquest dimecres ofereix una xerrada per a joves a Figueres, el dia que es lliuren els Premis Rosa Ymbert. Parlarà sobre Sexisme en els videoclips a les 19.00 hores, a la Sala Erato. Sobre Amor i sexualitat, quins contes ens han explicat?, el dia 11 a Llançà, (18.00 h). Finalment la sociòloga oferirà el dia 11 una visita al Museu del Joguet(11.00 h) per parlar de com en les joguines ja neix el sexisme.

El sexisme i les joguines, tot neix aquí. I ho explicarà en una visita, al Museu del Joguet?

El sexisme i la violència de gènere comença en la primera infància i a través del joc i de les joguines. Aquesta xerrada-visita és una invitació a veure les joguines des del punt de vista de gènere. Hem analitzat el fons del Museu del Joguet i estem elaborant un estudi –juntament amb la historiadora de l´art Cristina Ribot– per demostrar que, a través de joguets aparentment innocents, al llarg de la història i comparant-ho amb l´actualitat, s´han assignat rols i models diferents per a nens i nenes. Això no ha canviat, és més, alguns aspectes, com la cosificació de les nenes, s´ha potenciat. Veiem com els jocs per simular rols de l´àmbit públic com el transport, la construcció, les aventures, l´ús de la força per batallar, jugar a fer una professió, l´ocupació de l´espai o les guerres s´han assignat, i és així encara, a la masculinitat. En canvi l´espai privat, la vida familiar, els jocs de nines, la maternitat, la bellesa, l´amor i el fet de donar-se a l´altre s´ha posat i se segueix posant en el centre de la vida de les nenes. Tot això fa que els nens i les nenes adquireixin habilitats, capacitats i projeccions de futur diferents. Ho aprenen a través del joc, interioritzant que les seves funcions i responsabilitats han de ser diferents i creixen mesurant-se i valorant-se a partir d´aquest model social de ser dona o home, deixant poc marge als infants a desenvolupar-se lliurement.

Quines conseqüències té tot això que sembla tan innocent?

A partir d´aquest estudi, podem demostrar que des del bressol s´estan cultivant patrons diferenciats que comencen a posar les bases per a la violència de gènere perquè molts dels valors de les joguines associades a la masculinitat tenen a veure amb dominar l´espai, controlar l´altre, la resolució dels conflictes a través de la violència i la destrucció de la vida. Això no vol dir que tots els nens ho incorporin, però és el model de masculinitat que se´ls ofereix. En canvi, els aprenentatges i valors de les joguines per a elles són contraris al model de masculinitat: sigues per l´altre, cuida del món i de les persones, dedica temps a estar guapa, dedica´t a àrees considerades secundàries..., i aquests aprenentatges, diferenciats i oposats, estan creant i normalitzant relacions de dominació i subordinació des de la infància.

Això com afecta quan el nen i la nena arriben a l´adolescència?

Utilitzem els vídeos de YouTube per fer veure que aquests models diferenciats en funció del sexe es transmeten ara per un canal molt atractiu per a l´adolescent. El que succeeix és que els estereotips de gènere, que havien començat al bressol, es traslladen al món adolescent, es mantenen i es reforcen. Disposen d´una quantitat important de vídeos sexistes que presenten models on ells se situen com a protagonistes dominadors i poderosos, i un conjunt de noies se situen al voltant d´aquests. Dones tractades com a objectes sexuals, cosificades i valorades únicament per donar plaer a l´altre. Hem d´estar alerta amb la cosificació de les persones, perquè esdevé un primer pas per exercir la violència. De les noies, s´espera que si guin guapes i seductores per ser contemplades o utilitzades. Un aprenentatge que comença des de ben petites a través de la sexualització i que ja veuen a través de la publicitat o del joc com Barbies o les Bratz.

Les noies continuen sospirant per l´amor romàntic?

En les nenes, de forma inconscient i subtil, a través de molts contes i joguines, se´ls han potenciat les emocions, el romanticisme i la bellesa. El projecte de vida associat a l´espera del príncep blau és una idea que ha sigut i és encara molt present, així com el lliurament a l´altre. Aquest missatge ha estat tan potent per a elles que pensen que, encara que els faci mal, és la normalitat. I és precisament aquesta normalitat la que s´ha de qüestionar.

Com ho transformem això?

Primer hem de prendre consciència de com operen els estereotips. També cal potenciar la crítica cap als missatges que rebem de l´exterior i educar la mirada. Per transformar-ho, hem de començar des del bressol a educar en igualtat, posant en el centre valors associats a la feminitat com pot ser la cura, que no són de dones, sinó de totes les persones. Si no ho fem, els nens no podran veure que això és important per a la vida. Hi ha emocions com la tristesa i la por que es relacionen amb la feminitat i estan molt poc valorada en els nens.

Hauríem de trencar aquesta menysvaloració d´aquests elements i permetre que els nens també puguin expressar-les sense por. Però l´exigència del rol masculí és encara avui la d´haver de demostrar constantment el poder i la força i la inhibició de les emocions. Un cànon molt injust i causant també de frustració per a nens i homes.

Educació en igualtat des del bressol, s´està posant ja en pràctica?

Ja fa uns anys que s´estan fent projectes de coeducació, i des d´Igualtat Creativa, ho iniciem a l´escola d´infantil i primària. El projecte consisteix a estudiar com, de forma inconscient, donem missatges diferents a nens i nenes; analitzem el llenguatge que utilitzen el personal que educa, els contes, les activitats i els patis. S´ofereixen eines perquè es deixi de transmetre sexisme i s´eduqui en igualtat. També fem xerrades a famílies, perquè a casa hi ha molta feina a fer per començar a educar en i per a la igualtat.

Font del document:
http://www.emporda.info/comarca/2017/03/07/cristina-vila-cal-transformar-leducacio/347716.html?utm_source=rss